

Zespół Szkół w Drezdenku

Przedmiotowe Zasady Oceniania

Biologia

Cele edukacyjne przedmiotu:

Zakres podstawowy

1. Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń odbiera, analizuje i ocenia informacje pochodzące z różnych źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem prasy, mediów i Internetu.
2. Rozumowanie i argumentacja. Uczeń interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między faktami, formułuje wnioski, ocenia i wyraża opinie na temat omawianych zagadnień współczesnej biologii, zagadnień ekologicznych i środowiskowych.
3. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń rozumie znaczenie i konieczność ochrony przyrody; prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych; opisuje postawę i zachowanie człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Zakres rozszerzony:

1. Poznanie świata organizmów na różnych poziomach organizacji życia. Uczeń opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy, przedstawia i wyjaśnia procesy i zjawiska biologiczne; przedstawia związki między strukturą a funkcją na różnych poziomach organizacji życia, przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem, wskazuje źródła różnorodności biologicznej i jej reprezentację na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemów; interpretuje różnorodność organizmów na Ziemi jako efekt ewolucji biologicznej.
2. Pogłębienie wiadomości dotyczących budowy i funkcjonowania organizmu ludzkiego. Uczeń objaśnia funkcjonowanie organizmu ludzkiego na różnych poziomach złożoności; dostrzega związki między strukturą a funkcją na każdym z tych poziomów.
3. Pogłębienie znajomości metodyki badań biologicznych. Uczeń rozumie i stosuje terminologię biologiczną; planuje, przeprowadza i dokumentuje obserwacje i doświadczenia biologiczne; formułuje problemy badawcze, stawia hipotezy i weryfikuje je na drodze obserwacji i doświadczeń; określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą, formułuje wnioski z przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń.
4. Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń odczytuje, selekcjonuje, porównuje i przetwarza informacje pozyskane z różnorodnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

5. Rozumowanie i argumentacja. Uczeń objaśnia i komentuje informacje, odnosi się krytycznie do przedstawionych informacji, oddziela fakty od opinii, wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe, formułuje wnioski, formułuje i przedstawia opinie związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi, dobierając racjonalne argumenty. Dostrzega związki między biologią a innymi dziedzinami nauk przyrodniczych i społecznych. Rozumie znaczenie współczesnej biologii w życiu człowieka.
6. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń rozumie znaczenie ochrony przyrody i środowiska oraz zna i rozumie zasady zrównoważonego rozwoju; prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych, środowiska; opisuje postawę i zachowanie człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody i środowiska, zna prawa zwierząt oraz analizuje swój stosunek do organizmów żywych i środowiska.

Podstawa prawna opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Wewnątrzszkolny System Oceniania w Zespole Szkół w Drezdenku;
2. Podstawa programowa z biologii dla szkół ponadgimnazjalnych, zakres podstawowy i rozszerzony (IV etap edukacyjny);
3. Podstawa programowa z biologii dla szkół ponadpodstawowych zakres podstawowy i rozszerzony
4. Program nauczania dla liceum ogólnokształcącego i technikum „Biologia na czasie” . Zakres podstawowy.
5. Program nauczania dla liceum ogólnokształcącego i technikum „Biologia na czasie” . Zakres rozszerzony. Wydawnictwo: Nowa Era
6. Program nauczania dla szkoły branżowej I stopnia. Wydawnictwa Operon

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:

1. Wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
2. Sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
3. Warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;

Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

1. zakres opanowanych wiadomości,
2. rozumienie materiału naukowego,
3. nabyte umiejętności,
4. kultura przekazywania wiadomości

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych podlegające ocenie (również w formie zdalnej/online) są:

1. Praca klasowa- *waga 4*
2. Sprawdzian- *waga 3*
3. Kartkówka- *waga 2*
4. Praca i aktywność na lekcji- *waga 1*
5. Odpowiedź ustna- *waga 2*
6. Referat- *waga 1,2,3*
7. Praca pozalekcyjna, konkursy, olimpiady- *waga 1,2,3,4*
8. Ćwiczenia- *waga 1,2,3,4*
9. Zadania *waga- 1,2,3,4*
10. Prezentacja *waga- 1,2,3*
11. Opracowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych *waga- 1,2,3*
12. Projekt *waga- 1,2,3,4*
13. Zadanie domowe- *waga 1*, zadanie domowe- arkusz maturalny- *waga 2*
14. Twórcze rozwiązywanie problemów- *waga 2*
15. Inne- *waga 4*

Oceny z wagą 4 zapisane są w dzienniku kolorem czerwonym, z wagą 3 kolorem zielonym, z wagą 2 kolorem niebieskim, z wagą 1 kolorem żółtym.

Wyznaczniki ocen

Uczniowie za swoją pracę otrzymują oceny według szkolnego systemu w skali 1-6.

W bieżącym ocenianiu dopuszcza się oceny z + oraz z -. Wartość oceny z + ulega zwiększeniu o 0,5, wartość oceny z – zmniejsza się o 0,25

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- 1) posiadał wiedzę i umiejętności z programu nauczania przyjęty przez nauczyciela w danej klasie;
- 2) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe.

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- 2) rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych);
- 2) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej;
- 2) rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- 1) ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych);
- 2) rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

W klasyfikacji śródrocznej i rocznej ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych)
- 2) nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń Ocena roczna ustalana jest na podstawie średniej ważonej z ocen bieżących z całego roku szkolnego)

Uczeń, który uzyska średnią:

<1-1,7 otrzymuje ocenę niedostateczną(od wagi 1,5 możliwość podwyższenia oceny)

<1,7-2,7) otrzymuje ocenę dopuszczającą(od wagi 2,5 możliwość podwyższenia oceny)

<2,7-3,7 otrzymuje ocenę dostateczną(od wagi 3,5-możliwość podwyższenia oceny)

<3,7-4,7) otrzymuje ocenę dobrą(od wagi 4,5- możliwość podwyższenia oceny)

<4,7-5,7otrzymuje ocenę bardzo dobrą (od wagi 5,5 możliwość podwyższenia oceny)

<5,7- 6,0 otrzymuje ocenę celującą.

O możliwości podwyższenia oceny ostatecznie decyduje nauczyciel.

Kryteria ocen

1. Wszystkie prace pisemne oceniane są według następującej skali:

0%-34% - niedostateczny

35% - 50% - dopuszczający

51% - 74% - dostateczny

75% - 90% - dobry

91% - 99% - bardzo dobry

100%- celujący

2. Wypowiedzi ustne:

Celujący – odpowiedź wskazuje na zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny celującej, zawiera treści programowe, własne przemyślenia i oceny, wyczerpuje zagadnienie

Bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi. W 90% wyczerpuje omawiane zagadnienie.

Dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.

Dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.

Dopuszczający – wymagane jest przynajmniej 35% wiedzy i umiejętności przewidzianych tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi.

Niedostateczny – odpowiedź nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi).

3. Aktywność ucznia może być oceniana poprzez stosowanie „+” i „-”.

Poziom podstawowy- 3 plusy, poziom rozszerzony- 5 plusów = ocena bardzo dobra,

3 minusy = ocena niedostateczna

Uczeń może otrzymać „+” za: aktywne włączanie się w tok lekcji, propagowanie wiadomości przyrodniczych, przygotowanie prostych pomocy dydaktycznych, efektywną pracę w grupach lub z podręcznikiem, poszukiwanie i prezentowanie materiałów związanych z bieżącymi tematami zajęć, dbałość o wystrój i estetykę gabinetu biologicznego, za zadanie domowe, za samodzielnie wykonane doświadczenie, za zaplanowanie doświadczenia, za rozwiązanie zadania.

Uczeń może otrzymać „-” za: brak efektywnej pracy w grupie, z podręcznikiem lub kartą pracy, za brak znajomości podstawowych pojęć i terminów chemicznych, brak aktywnego włączania się w tok lekcji prowadzonej metodą dyskusji lub powtórzenia przerobionego materiału. brak zeszytu lub podręcznika, brak zadania domowego.

Oczekiwane osiągnięcia uczniów w wyniku realizacji programu nauczania to:

wymagania programowe na poszczególne stopnie szkolne, opisane w planach wynikowych dla poszczególnych klas.

Sposób oceniania, poprawiania ocen, wystawiania ocen śródrocznych, rocznych i końcowych.

1. Na pierwszych zajęciach nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami oceniania z biologii i zapoznaje uczniów z planem wynikowym oraz wymaganiami na poszczególne oceny;
2. Informacje o terminie, formie i zakresie pracy klasowej podawane są tydzień wcześniej i zapisywane w dzienniku. Prace klasowe obejmują większą partię materiału i poprzedzone muszą być powtórzeniem materiału.
3. Sprawdziany obejmują materiał z trzech ostatnich tematów realizowanych w ciągu 6 ostatnich lekcji, nie musi być zapowiedziany;
4. Kartkówki obejmują materiał z ostatniej lekcji, nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela;
5. W odpowiedzi ustnej obowiązuje materiał z trzech ostatnich tematów;
6. Prace klasowe powinny być sprawdzone z uczniami w ciągu trzech tygodni od momentu napisania pracy i najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją. Jeśli termin ten zostanie przekroczony, nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych; Nie dotyczy to przypadku np.: choroby nauczyciela, ferii świątecznych, zimowych itp.
7. Uczeń, który opuścił pracę klasową z przyczyn usprawiedliwionych lub otrzymał ocenę niedostateczną, może ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów;
8. Uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji losowej zwolniony jest z bieżącego oceniania do terminu uzgodnionego z nauczycielem;

9. Nie ocenia się negatywnie ucznia w dniu powrotu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności. Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia;
10. Jeżeli uczeń opuścił prace klasową, sprawdzian, test z przyczyn nieusprawiedliwionych to zalicza sprawdzian na najbliższych zajęciach według ustaleń nauczyciela.
11. Uczeń, który nie zaliczył zapowiedzianej pracy pisemnej w określonym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną
12. Uczeń może poprawiać wszystkie oceny z prac pisemnych w ciągu dwóch tygodni od oddania prac przez nauczyciela. Każda uzyskana ocena z zaliczenia, poprawy jest wstawiana obok poprzedniej oceny;
13. W przypadku dłuższej choroby ucznia lub wypadków losowych termin zaliczenia będzie ustalany indywidualnie;
14. Nie ma możliwości poprawienia ocen na tydzień przed klasyfikacją;
15. Sprawdzone prace uczniów po obejrzeniu przez ucznia są gromadzone przez nauczyciela, wgląd do nich ma uczeń oraz rodzice;
16. Uczeń obecny na lekcji odmawiający odpowiedzi ustnej lub pisemnej otrzymuje ocenę niedostateczną;
17. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za próbę ściągania. Ocena ta nie podlega możliwości poprawy;
18. Uczeń, który opuścił 50 % lekcji nie może być klasyfikowany z przedmiotu. W przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 25% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć mu pisemny sprawdzian z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia;
19. Posiadanie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. Prowadzenie zeszytu może podlegać ocenie. Uczeń ma obowiązek zgłosić brak zeszytu na zajęciach przed lekcją; za brak „-„
20. Uczeń ma obowiązek nosić podręcznik na zajęcia . Brak podręcznika należy zgłosić przed lekcją. Za brak podręcznika uczeń otrzymuje „-„;

21. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania do lekcji w semestrze , gdy jest jedna lub dwie godziny tygodniowo, do dwóch w pozostałych sytuacjach z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych. Fakt ten uczeń zgłasza przed zajęciami;
22. W wyniku niezrozumienia, nie z własnej winy tematu, uczeń może zwrócić się do nauczyciela z prośbą o wyjaśnienie problemu.
23. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego;
24. W trakcie realizowania celów edukacyjnych i oceniania ucznia nauczyciel przedmiotu pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju i motywuje ucznia do dalszej pracy poprzez przekazanie informacji o tym co zrobił dobrze, co powinien poprawić i jak powinien się dalej uczyć;
25. Nauczyciel przekazuje rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce i zachowaniu oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia za pomocą dziennika elektronicznego, zebrań z rodzicami oraz indywidualnych spotkań;

Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, jego zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce.